

بزرگ بود و از الهی امروز...

پس از برگزاری آزمون عینک‌سازی سال ۶۸ بعید به نظر می‌رسید برطبق سنت قدیم که هر ده سال آزمون عینک‌سازی برگزار می‌شد یعنی در سال ۷۸، آزمون دیگری برگزار شود که این مهم انجام نشد و نتیجه تلاش منجر به برگزاری کلاس‌های بازآموزی زیر نظر اتحادیه عینک‌سازان با همکاری جهاد دانشگاهی صنعتی شریف و انجمن فیزیک ایران گردید که اولین سخنرانی به پاس قدردانی از زحمات آقای مرتضی بنکدار طهرانی و دیگر عزیزان آقایان دکتر منصور، دکتر توسلی، مهندس کثیریبا و خانم مهندس رئیس‌یان در محل دانشگاه صنعتی شریف در سال ۱۳۸۰ توسط آقای اسکویی صورت گرفت و اراده‌ی تقدیر بر این بود که بعد از گذشت ۱۶ سال یک‌بار دیگر پژوهشگر محترم آقای اسکویی قلم در دست گیرد و در مراسم بزرگداشت زنده‌یاد مرتضی بنکدار طهرانی روز جمعه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۹۶ مروری کوتاه بر تلاش‌های انجام شده داشته باشد که متن کامل این سخنرانی همان‌گاه شما خوانندگان عزیز نشریه دید بدید برتر می‌باشد.

دید بدتر
Primary Sight Magazine
دوماهنامه فرهنگی اقتصادی
سال سوم / شماره پانزدهم

ایام تجربیات را با مهارت‌های خود در هم آمیختند و از اثر همان علم است که امروز این چنین می‌توانند نیازهای بینایی را از نظر عینک تا حد مطلوب رفع و جایگاه واقعی خود را در دنیای چشم پزشکی و اپتومتری حفظ نمایند. این مهم افتخار را اتحادیه عینک‌سازان به ویژه پیشکسوتان این حرفه مقدس بسیار گرامی می‌دارند. اما جوانانی که دیگر امیدی به برگزاری آزمون دیگر نداشتند، آیا باید نا امید می‌نشستند و زانوی غم بغل می‌کردند. مسلماً بودند بزرگ مردانی که هرگز راضی نمی‌شدند، این اتفاق تلخ در تاریخ عینک‌سازی ایران رخ دهد. دهه ۷۰، مدیریت جدید اتحادیه‌ی عینک‌سازان تهران مسئول بود کاری انجام دهد، اما لازم بود تحولی ایجاد

عدسی نور از دست رفته به چشمان باز می‌گردد. پس ای همکاران عزیز قدر خود را بدانید که همه‌ی ما نور چشم هستیم! یکی از نور چشمان همه خصوصاً آن جوانانی که بعد از برگزاری آزمون ۶۸ دیگر امیدی نداشتند که روزی خواهند توانست، نور چشم شوند، زنده یاد، دوست بسیار عزیز که صدای رسایش هرگز نلرزید، مرتضی بنکدار طهرانی بود. روحش شاد و یادش گرامی که کاری بزرگ انجام داد. مرتضی بنکدار که به ساخت دستگاه‌های دور تراش عدسی علاقه‌ی فراوانی داشت و اولین گام را برای موفقیت عینک‌سازان برداشته بود. او و بسیاری از بزرگان این حرفه در این سرزمین راه ناهموار و دشوار حرفه‌ی عینک‌سازی را با صبر و حوصله طی نمودند و در گذر

به نام او که دانش را جهانی ساخت و به انسان بینایی داد و انسان‌هایی را مأمور حفاظت از این بینایی نمود. درود گرم و فراوان به حضور سروران محترم، اساتید، پیشکسوتان ارجمند حرفه‌ی عینک‌سازی، اپتومتری، دوستان و آشنایان. بینایی انسان در طول زندگی دستخوش مصایب فراوانی است. از جمله از دست دادن نور چشم، برای حل این معضل مهم خداوند عینک را به انسان ارزانی نمود، بهترین و ارزان‌ترین و راحت‌ترین وسیله‌ای که بینایی از دست رفته را به او باز می‌گرداند. انسان‌های شریفی که این مسئولیت مهم را برعهده گرفتند تا بینایی دچار خدشه نگردد. به قول مرحوم پدرم که از عینک‌سازان پیشکسوت بودند، می‌گفت: عینک‌سازان نور چشم مردم هستند چون به کمک عینک و

گردد. بنکدار مردی که ریسک کرد و عدسی پلاستیک را در حالی که کارگاه‌های عدسی تراشی سخت با آن رقابت می‌کردند و هنوز طرفداری نداشت، به خاطر حفظ چشم کودکان این سرزمین وارد نمود. اما برای آزمون جدید عینک‌سازی کاری نمی‌شد انجام داد. در این مهم تا بنیاد پروفیسور حسابی هم پیش رفت. آن روزهای بحرانی را فراموش نکنیم. بیایید چون پرده سینما از جلوی چشمان خود عبور دهیم. به خاطر بیاوریم که با همه همفکری کرد که چگونه مشکل این جوانان آرزومند و عزیز و سردرگم را حل کند.

هرکس از جلوی دفتر کارش عبور می‌کرد، صدایش می‌کرد، پنداری هم اکنون در جلوی مغازه ایستاده است و با انرژی فراوان دوباره برای دیگر جوانان فراخوان می‌دهد که دوباره دست به دست هم بدهیم و برای دیگر جوانان کاری صورت گیرد.

عجب انرژی این مرد در وجود خود داشت. سرانجام راه‌حل را یافت. جوان برومند و علاقمند به تراش عدسی، تلسکوپ و میکروسکوپ. ليسانس اپتیک، کمال الدین کثیریها در مسیرش قرار گرفت. توانمندی که می‌توانست مشکلات اپتیک دانشجویان آینده را حل نماید.

زیرا بشر از عدسی عینک بود که تلسکوپ را ساخته بود و در جایی که تلسکوپ نمی‌توانست در آسمان کاری بکند، میکروسکوپ روی زمین در درون انسان ادامه‌ی کار تلسکوپ را با موفقیت انجام می‌داد.

با این یافته‌ی مهم به همراه آقای دکتر توسلی رئیس انجمن فیزیکی ایران به امید حل مشکل این جوانان دانشکده‌ی پیراپزشکی را جهت گره‌گشایی از کار این جوانان هدف قرار دادند. من نیز در جریان این حوادث در دانشکده‌ی پیراپزشکی تلاش نمودم که دانشکده به این گام پر همت این مرد پاسخ مثبت دهد که چنین نشد و پیراپزشکی به دلایلی نتوانست گره از این کار بگشاید. درست در زمانی که غروب ناآگاهی، حتی تاریکی پس

از آن می‌رفت علم قابل گسترش عینک‌سازی را با نام عینک‌سازی سنتی به دلیل دور افتادن از پیشرفت‌های روز چیزی فراموش شده تلقی نماید؛ انسان‌هایی ندای بیداری سردادند تا این غروب هرگز در این حیطه از هنر، علم و خدمت اتفاق نیفتد و به همه‌ی عزیزان عینک‌ساز نور چشمان همیشگی، یادآوری کردند:

عینک‌سازی فقط اضافه برداری از یک عدسی نتراشیده نیست.

آگاهی دادند تا پرسش ایجاد شود، امکانات پدید آوردند تا پرسش‌ها پاسخ داده شود.

زنده‌یاد مرتضی بنکدار و دیگر همفکران او که باید از همه‌ی آن‌ها نام برده شود از جمله آقای دکتر منصوری، سرکار خانم رئیس‌یان تا تشکر و قدردانی واقعی نه کاذب به عمل آید؛ در آن برهه‌ی خاص از زمان، در اندیشه افتادند برای مصون ماندن از شر بمباران‌ها چه باید کرد تا این تخریب‌ها بر علیه این حرفه متوقف شود؟ دست همکاری به سوی همه‌ی ارگان‌های آموزشی دراز کردند. به همه‌ی مسئولان تذکر دادند و

یادآوری نمودند، این علم سراپا خدمت و خودجوش امروز نیاز دارد که به صورت مدون و با در نظر گرفتن اصول علمی و دانشگاهی تدریس شود که این حرکت زمینه‌ساز حرکت‌های دیگر، همسو با همین حرکت شد. انجمن فیزیکی ایران به این ندای با همت، پاسخ مثبت، امیدوارکننده و سازنده داد که نتیجه‌ی آن را دیدیم. جوانان مشتاق آموزش علم عینک‌سازی که امید از همه جا بریده بودند، بدین ترتیب پس از سال‌ها سرگردانی، سرانجام مآوایی یافتند. در کلاس درس حاضر شدند. دلخوش و سرافراز گردیدند؛ اما کار به همین جا بسنده نشد. کتاب‌ها ترجمه گردید. با مراکز مختلف ارتباط تداوم یافت که هنوز هم تلاش ادامه دارد.

عدم آگاهی، حریفی سرسخت را پدید آورده بود که می‌گفت عینک باید توسط کسی ارائه و ساخته شود که نیاز آن را به بیمار تشخیص داد. به بیماران روزگار چه سخت گذشت که ناچار بودند به هر دلیلی درست یا غلط عینک‌های نمره‌ی ۰/۲۵ را استفاده نمایند.

یافتیم که عینک‌ساز زاده بود، علمی کاربردی را تمام کرده و فارغ‌التحصیل اپتومتری می‌باشد. باشد نویدی باشند بر دیدگانی که خطا نمی‌پذیرد و ناجی وار عمل می‌نمایند و سرانجام به نور و روشنایی هدایت می‌شوند.

جناب بنکدار شما همیشه زنده خواهید بود چون زاینده‌رود! این زایش موفقیت عینک‌سازی در قالب اپتومتری همیشه‌ی تاریخ تداوم خواهد یافت.

زندگی صحنه‌ی یکتای هنرمندی ماست
هر کسی نغمه‌ی خود خواند و از صحنه رود
صحنه پیوسته به جاست
خرم آن نغمه که مردم بسپارند به یاد

به پاس قدردانی از آن زحمات، به پاس قدردانی از آن تلاش‌ها، امروز همه به پا می‌ایستیم و در دل صلواتی نثار روح آن بزرگمرد، بزرگ اندیشه‌ی خستگی ناپذیر می‌فرستیم و با هم می‌گوئیم درود بر انسانیت. سرانجام کالبد این مرد بر روی دست همه‌ی بزرگواران این حرفه‌ی مقدس تشییع و به خاک سپرده شد.

آزمودن به سر آمده، از همان روزها که الزاماً علمی در دانشگاه معرفی شد به نام اپتومتری که این تولد زیبا را همه به فال نیک گرفتند. از همان ایام همکاری تجربه و علم با تداوم بیش‌تری رو به گسترش بود و خواهد بود.

در هر صورت عینک‌سازی به بقاء خود ادامه خواهد داد. اگر چه مسئولان آن ناچار باشند که مدارج علمی دانشگاهی را طی نمایند و این همان راهی است که مدت‌ها قبل می‌بایست طی می‌شد که امروز در دوران مدیریت جدید اتحادیه، مقدمات آن می‌رود که آماده شود و این عزیزان در سایه‌ی الطاف حق به تعهدات خود که اساس آن به زنده‌یاد هراتی بر می‌گردد متعهد خواهند بود.

در جستجوی عزیزان موفق علمی کاربردی بودم که مسیر موفقیت را در دانشگاه طی نموده بودند، آخرین شماره‌ی مجله‌ی دید برتر را تورق می‌کردم، بخش «یاد باد آن روزگاران یاد باد»، نظرم را جلب نمود، موضوعی بسیار ارزشمند که از سردبیر محترم سرکار خانم دکتر محمودیان صمیمانه سپاسگزارم و امیدوارم هیچ‌گاه این قسمت از مجله خالی از نام بزرگانی نباشد که بزرگوارانه به این صنف خدمت نموده‌اند، دانشجوی موفق‌ی را

هیچ‌کدام آن روزها را فراموش نکرده‌ایم که مدت‌ها عدسی ۰/۲۵ جزء نایاب‌ترین عدسی‌ها بود. اگر روند چنین ادامه می‌یافت کار به کجا می‌انجامید؟ در همین رابطه بود که شعار «بخیر، بتراش، بفروش» دامنگیر شد و این معضل همه را خسته کرده بود. هر چه بود تمام شد.

اتحادیه عینک گسترش یافت، وسیع شد. در یک سو به انسانیت خدمت کرد و به انسان‌های بی‌بضاعت عینک هدیه می‌کرد و در نگاه دیگر احتیاط را به خرج می‌داد مبادا حقی بین عینک‌ساز و مشتری ضایع گردد، اما مهم‌ترین و فراموش نشده‌ترین تلاش یعنی احداث دانشکده عینک‌سازی بود.

به احترام این همت بلند، تلاش خستگی ناپذیر و کوبیدن درهای بسته‌ای که اجازه نمی‌داد بعد از آزمون ۶۸ امید در دل‌های جوانان عاشق حرفه‌ی عینک‌سازی چون روزنه‌ی امید روشن بماند. اما این مرد وارسته آن کار بزرگ و غیر قابل انجام را به انجام رساند. کار کوچکی نبود، به حرکت خود ادامه داد. در مقابل همه‌ی بدگویی‌ها، در مقابل همه‌ی تندی‌ها، کار آنچنان بزرگ انجام شد که همه‌ی فارغ‌التحصیلان علمی کاربردی عینک‌سازی به عنوان دانشجویان اپتومتری وارد دانشگاه شدند که هیچ‌گاه هیچ‌کس گمان نمی‌کرد، چنین شود. اما چنین شد و زندگی این فرصت و سعادت را برایشان ممکن گرداند.

بنابراین می‌توان گفت نه‌ال عینک‌سازی در هر خانواده که غرس شد به درخت تناوری بدل گشت که در شاخه‌اش همانند درخت تناور دیگری به عینک‌سازی قدرتمند بدل گشته است. به نظر می‌آید که دیگر دوران

خاکی که زنده یاد
مرتضی بنکدار را در آغوش گرفت
خاک معمولی نبود، همان خاکی بود
که شاگرد برای استاد شدن خاک
می‌خورد تا استاد شود،
روحش شاد، یادش گرمی.